

ersatts med 90 kr., skulle lösas med 31,5 kbf. säd efter årets markegång.

— *Gistads församling*, Östg., beslöt den 20 oktober, att det kördagsverke, som hittills utgått för upplöjning af lärarens planteringsland, skulle indragas. Till materiel m. m. anslogos 35 kr. (mot 105 kr. året förut).

— *Siljansnäs församling*, Kpbg., beslöt å kyrkostämman den 30 oktober att *ned-sätta* lönen för folkskolläraren Linder från 700 till 600 kr., till följd af de tryckta tiderna och billiga lefnadskostnaderna, som det hette i skolrådets förslag. L:s åsigt i tullfrågan samt uppträdande vid val af kyrkoherde torde dock väsentligt bidragit till beslutet. För en småskollärare, som i församlingen tjänstgjort öfver 20 års tid, sänktes vid samma tillfälle lönen från 250 till 200 kronor.

— *Folkskolläraren Aron Rydberg i Kareby*, Gtbg., fick vid kyrkostämman den 31 okt. sin lön nedsatt från 700 till 600 kr. Skälet härtill uppgafs vara de tryckta tiderna. Verkliga orsaken torde dock vara lärarens ståndpunkt i tullfrågan. I egenkap af kommunalutskyldernas uppbördsman nödgades R. under sistlidne sommar, vid öfverklagandet af ortens riksdagsmannaval, intyga, att 24 i valet deltagande personer häftat för utskylder. Härför skulle R. nu efterhållas, alldenstund andra utvägar ej funnos. Skolrådet hade föreslagit 700 kr. och ordföranden talade varmt för det högre beloppet. Detta hjälpte emellertid ej. R. är socknens ende folkskollärare och har 110 barn att undervisa. Han har för två år sedan på egen bekostnad inredt ändamålsenlig slöjdlokal med 8 hyfvelbänkar och uppehåller slöjdskolan utan ett öres utgift från församlingens sida. De förfärdigade slöjdstren (i fjor 460 nr) få barnen afgiftsfritt behålla.

— *Vesterljungs församling*, Södm., afslög framställd begäran om löneförhöjning från 600 till 700 kr. för läraren vid kyrkskolan. (Forts.)

Literatur.

Aritmetisk exempelsamling af *L. T. Larsson*, seminarieadjunkt i Lund, och *N. Lundahl*, folkskollärare i Lund. Pris: häftad 1 kr., bunden 1,25 kr.

Det är förvånande att se, hvilka stora massor af läroböcker inom alla ämnen under de senare åren producerats. Nästan hvem som helst, som det ringaste sysslat med undervisning, har ansett sig böra lyckliggöra världen med en lärobok. Men såsom vanligen är fallet, att det som vinnes i kvantitet, förloras i kvalitet, så har det varit äfven här. Bland denna uppsjö på läroböcker är det högst få, som göra skäl för sin tillvaro. Numera har man blifvit så van vid nya usla alster i denna bransch, att man vanligen vid underrättelsen om, att en ny lärobok sett dagen, med en misstänksam skakning på hufvudet frågar: »Är det något af det vanliga skräpet?»

Under sådana omständigheter är det så mycket mera glädjande att någon gång

kunna få inränga en ny lärobok bland det gedigna goda, som alltid så väl behöfves, och som eger bestående värde. Till den senare kategorien hör utan tvifvel ofvan nämnda exempelsamling. Ehuru blott en exempelsamling, torde den dock kunna hänföras till afdelningen läroböcker, då den uppfattningen allt mer börjat göra sig gällande, att det gamla slaget af aritmetiska läroböcker bör träda tillbaka för exempelsamlingar, enär det aritmetiska innehållet är af den beskaffenhet, att det helst bör meddelas lärjungarna genom metodiskt ordnade exempel.

Föreliggande bok är i viss mening ett barn af sin tid, den bär spår af att hafva tillkommit i tullstridernas och konkursernas tidevarf, och vill lära sina elever att räkna just sådana saker, som allmänt förekomma i våra dagar. Bokens många *praktiska* exempel, hemtade från de mest skilda områden i lifvet och särskildt från sådana, hvilka våra vanliga aritmetiska läroböcker aldrig vidröra, ehuru de äro af den största vikt, torde vara hennes mest utmärkande drag och något, som gör henne allenastående inom vår aritmetiska läroboksliteratur.

Så upptagas fyra sidor af exempel, genom hvilka man får lära sig att beräkna bevillning för jordbruksfastighet, annan fastighet, inkomst af kapital och arbete samt sammanräknade årsinkomster, att göra fyrkantsberäkningar samt att beräkna utskylder såväl i stad som på land, till och med sådana, som utgå endast efter mantal (brobyggnader, vägunderhållning m. m.), och sådana, som utgå olika för olika beskattningsföremål. Grunderna för dessa beräkningar äro utförligt framställda. Det är en kurs inom kommunallagarne, som icke är att förakta, och det är något, med hvilket hvar och en kommer i beröring, men om hvilket de flesta hittills varit ganska okunniga. Vidare finnas exempel, genom hvilka man får lära sig, huru rösterna beräknas vid prestval o. s. v.

Procenträkningen, i vår tid af så stor betydelse, är rikligen tillgodosedd och alla vid konkurser förefallande omständigheter noggrant utredda. Som en särskild förtjenst torde äfven böra framhållas, att boken innehåller exempel, hemtade från bokföringens, landthushållningens, mejeriskötelsens samt det mindre hushållets områden och för öfrigt från nästan alla yrken. Många exempel äro dessutom uppställda så, att man genom dem får lära sig sparsamhet; eleven måste ovilkorligen inse, att man genom att göra ordentliga beräkningar kan rent af vinna ekonomiska fördelar. Klart är, att i en bok, som genomgås af en så praktisk princip, icke heller lif försäkrings- och hypoteksberäkningar äro förbisedda.

Fem tabeller äro i boken intagna: två i början och angifvande vårt lands in- och utförsel af spanmål under åren 1860—1886 samt tre i slutet, af hvilka den ena angifver värdet af 1 krona, utlånad mot ränta på ränta under viss tid och efter en viss procent, den andra angifver närvarande värdet af de summor, som under ett visst antal år och efter viss procent gifva

1 krona i årsinkomst, och den tredje är en tabell öfver utrikes mynt.

Exemplen äro ordnade i full öfverensstämmelse med den nyare metodikens fordringar. Inga rubriker, som lägga hyende under lätjan, förekomma; inom hvarje afdelning föregås de obenämnda exemplen af benämnda; exemplen äro så uppställda, att det följande innehåller en ständig repetition af det föregående; decimalbråk inläras i samband med sorterna; gamla sorter förekomma mycket sparsamt; addition och subtraktion i bråk behandlas samtidigt; reglerna för bråks förkortning äro underlättade genom siffrornas gruppering; parenteserna äro rätt använda, en ganska viktig sak, mot hvilken många läroboksförfattare felat; språket är tydligt och korrekt.

Åtta sidor i slutet af boken upptagas af eqvationer och problem, en ganska välbeträkt åtgärd, enär eqvationen är en bekväm väg att lösa uppgifter, som med annan räkning fordra mycket mera besvär. Öfvergången från vanlig sifferräkning till eqvationsräkning är på ett mästertligt sätt utförd. Inledande konkreta exempel föregå de abstrakta och äro af den beskaffenhet, att den, som förut lärt sig vanlig räkning, skulle t. o. m. utan lärare med tillhjälp af dessa exempel kunna lära sig grunderna för eqvationsräkning.

De anmärkningar, som kunna göras, äro af mera underordnad beskaffenhet. Så finnas inga exempel, som särskildt äro afsedda för tals upplösning i faktorer. Likaså torde de exempel, som afse den viktiga jämförelsen mellan de båda nya serierna af rymdmått (liter och kbdm) vara för fåtaliga för att tillräcklig säkerhet i deras behandling skall vinnas. Redan inom hela tal förekommer ett exempel, som ger ett negativt resultat, hvilket torde vara för tidigt. Möjligen beror det på något korrekturfel. Ex. 221 kunde varit något tydligare. Då bokens förtjenster emellertid äro så öfvervägande, kommer antagligen en ny upplaga att med det snaraste behöfvas, i hvilken de anmärkta felena kunna afhjelpas.

Bokens användning förutsätter färdighet inom hela tal. Endast några repetitions-exempel inom detta område äro upptagna. Häraf synes, att hon icke närmast är afsedd för folkskolan. För alla slag af mellanskolor, seminarier, folkhögskolor, lägre tekniska yrkesskolor, praktiska skolor, bokhålleriskolor, torde hon deremot blifva en välkommen hjälp, då dessa hittills saknat lämplig samling af exempel, en brist, som hvarje lärare inom dylika skolor nog samt fått kännas vid. Äfven inom allmänna läroverkens fem lägsta samt folkskolans öfre klasser kan hon med fördel användas. Ph.

Svensk literaturhistoria af *Henrik Schück*, docent vid Upsala universitet. Stockholm, Hugo Gebers förlag.

Af detta arbete, som utgifves i 10 häften à 90 öre, har nu senast femte häftet utkommit.

Författaren har gjort till sin uppgift att med ledning af det rika material, som står till buds uti de många större skildringar

af sän framk och pe vitterh midten svensk eguas bandet teelser

I d med s alla ö uppfat det m på det

Arb af sin läst, e

ror på ning

mängd af hä

bidrag bibliog emelle

afdelni detta en utf

Arb ökning samlin

Rösi handle myndig

fjerde Med s försedd

Hugo (Pris: ning i

härmed 50 öre

Läs pet för Tredje

ler bl. gudstje Ernst

Af o. m. 8 Wah laga.

J. V. nors lör

ega rur protokol

Jonas vare sig plats el

måste vi vi mott textafdel

ega rum M. J. utgå. D

kan lät som för Rättse

eldning Lit nr år 1884

samt n nersbor stämno.